

Richtlijn Transactiemonitoring

voor Holland Quaestor leden

juni 2017

Inhoud

1. Inleiding	2
2. Begrippen en overwegingen	3
3. Flowcharts	5
4. Aansluiting transactiemonitoring op de SIRA	6
5. Good practice 1: Koppeling Transactiemonitoring cliëntrisicoanalyse	10
6. Good practice 2: Transactieprofiel	12
7. Good practice 3: Transactiemonitoringsformulier	15
8. Good practice 4: 'online viewing rights'	17
9. Good practice 5: Adequate vastlegging	18
10. Good practice 6: Herbeoordeling eerdere en verwante transacties	19

1 INLEIDING

Op 29 maart 2017 heeft De Nederlandsche Bank (hierna: “DNB”) de *Good Practices Transactiemonitoring voor Trustkantoren* gepubliceerd. Holland Quaestor heeft hierin aanleiding gezien ter nadere uitwerking deze Guideline op te stellen. De richtlijn staat op zichzelf, waarbij aansluiting is gezocht bij de publicatie van DNB, om enige consistentie te waarborgen ter bevordering van de toepassing. Deze Guideline dient dan ook gelezen te worden in samenhang met de good practices van DNB.

Deze Guideline beoogt trustkantoren – leden van Holland Quaestor en andere geïnteresseerden – additionele praktische suggesties aan de hand te doen bij het monitoren van cliënttransacties, allereerst ter beheersing van de eigen integriteitsrisico’s maar ook ter uitvoering van hetgeen van trustkantoren wordt verwacht op basis van wet- en regelgeving.

2 BEGRIPPEN EN OVERWEGINGEN

De verplichting voor trustkantoren om transacties te monitoren vloeit voort uit de rol van poortwachter van het Nederlandse financiële stelsel die hen wordt toegedicht in met name de Wet Toezicht Trustkantoren (Wtt), Regeling Interne Bedrijfsvoering Wet Toezicht Trustkantoren 2014 (Rib Wtt) en de Wet ter voorkoming van Witwassen en Financiëren van Terrorisme (Wwft). De monitoringsverplichting voor trustkantoren is opgenomen in artikel 13 lid 2 sub d en in artikel 19 lid 1 sub d van de Rib Wtt 2014 en in artikel 3 van de Wwft

Transactie

Een transactie is in dit verband gedefinieerd als een handeling of samenstel van handelingen van of ten behoeve van een cliënt of doelvennootschap, waarvan een trustkantoor ten behoeve van haar dienstverlening aan die cliënt of doelvennootschap heeft kennisgenomen (cliënttransactie).

Transactiemonitoring

Transactiemonitoring is het beoordelen van transacties op legitimiteit en integriteitsrisico's, teneinde te bepalen of hieraan - voor zover aan de orde - medewerking kan worden verleend en of deze dient te worden gekwalificeerd als ongebruikelijk in de zin van wet- en regelgeving, met een eventuele meldingsverplichting tot gevolg.

Cliëntrisicoanalyse

De cliëntrisicoanalyse is de analyse van integriteitsrisico's zoals die voor iedere individuele cliënt dient te worden uitgevoerd ingevolge artikel 23 Rib Wtt.

Cliëntrisicoprofiel

Het cliëntrisicoprofiel is de vastlegging van de uitvoering van de cliëntrisicoanalyse, inclusief de uitkomsten daarvan, voor de individuele cliënt.

Cliëntmonitoring

Cliëntmonitoring is het proces waarbij wordt voorzien in de doorlopende verplichting de cliënt te beoordelen op integriteitsrisico's, zoals dit bijvoorbeeld tot uiting komt in periodieke reviews van (onderdelen van) de cliëntdossiers en (gedeeltelijk) herhaald cliëntonderzoek bij bepaalde wijzigingen van cliëntaspecten.

Bestuurdersrol

Wellicht ten overvloede wordt hier opgemerkt dat er geen juridisch onderscheid bestaat tussen een 'trust'-bestuurder en een 'operationeel' bestuurder. Wanneer een trustkantoor als bestuurder van een vennootschap wordt benoemd komt dit met alle taken en verantwoordelijkheden die de wet in het kader van behoorlijk bestuur aan deze positie verbindt, alsook met alle hieraan verbonden aansprakelijkheden. Dit betekent dat een trustkantoor, en met name de accountmanagementfunctie, zich niet kunnen beschouwen als administratief verlengstuk van de cliënt maar zich bewust dienen te zijn van de feitelijke positie. Daarbij dienen ook cliënten deze positie als zodanig te onderkennen en te waarderen.

Niet slechts een procedure

Transactiemonitoring in het kader van de integere bedrijfsvoering is een proces dat, aan de hand van een procedure, gecombineert met deskundigheid en gezond (zakelijk)verstand, bestaat uit het verzamelen van informatie en identificeren, analyseren en onderzoeken van risico's, zodanig dat een inhoudelijk en onderbouwd oordeel kan worden gegeven over de integriteitsrisico's verbonden aan een transactie. Checklists kunnen een belangrijke bijdrage leveren aan het proces om tot het juiste oordeel te komen. Deze vormen hierbij echter gereedschap en kunnen de eigen deskundige, professionele en kritische meningsvorming niet vervangen.

Informatie

In het kader van de kritische oordeelsvorming is het zaak informatie juist te waarderen. Informatie is niet gelijk aan documentatie. Informatie kan afkomstig zijn van de cliënt, UBO, derden/relatie, een publieke bron of de eigen organisatie. Informatie kan voorkomen in verbale vorm, als document, in media, of ontstaan uit eigen actie en/of creatie. Afhankelijk van de aard van informatie dient deze te worden beoordeeld en gewaardeerd op herkomst, vorm en inhoud.

In het kader van de vastlegging (begrijpelijk, toegankelijk, verifieerbaar) wordt hierbij opgemerkt dat informatie kan worden gevalideerd door toevoeging van elementen als een datum, stempel, paraaf, handtekening, in de kantlijn gekrabbelde toelichting, vertaling, aangehecht memo etc.

Systematische Integriteit Risicoanalyse (SIRA)

De SIRA is een activiteit en geen document, ondanks dat deze meestal worden vereenzelvigd. Deze activiteit dient in principe plaats te vinden volgens een vooraf gedefinieerde procedure en systematiek. De analyse zelf vindt in de regel plaats aan de hand van een daartoe opgesteld document en beoogt inzichten op te leveren ten aanzien van de organisatierisico- appetite en de mate waarin geïdentificeerde risico's worden beheerst.

De basisgedachte is een organisatie, ten minste het bestuur en in dit verband relevant geachte andere medewerkers, stil te laten staan bij en na te laten denken over wat men in het kader van het streven de bedrijfsdoelstellingen te verwezenlijken onderneemt, en welke integriteitsrisico's daarbij komen kijken. Dit teneinde vervolgens bewust te kunnen bepalen welke risico's acceptabel worden geacht en hoe deze risico's bij de dagelijkse bedrijfsvoering worden beheerst.

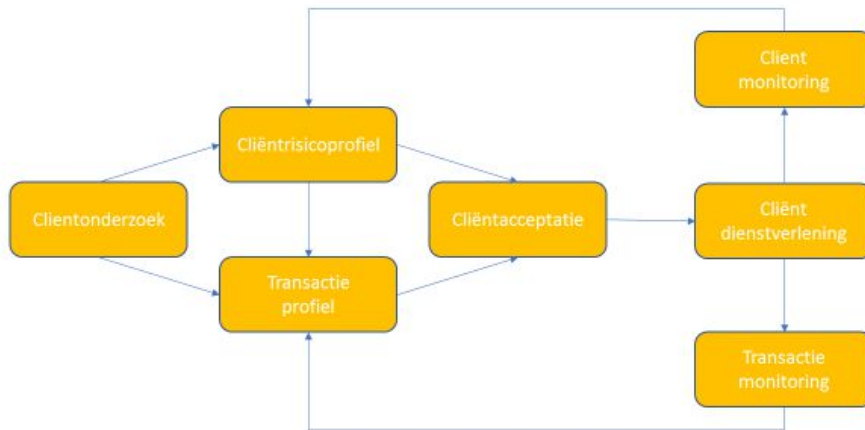
Procedures

Procedures in het kader van de integere bedrijfsvoering zijn niet altijd even praktisch en (mede daardoor) in overeenstemming met de feitelijke gang van zaken bij een trustkantoor. Een belangrijke oorzaak hiervan is dat procedures vaak zijn opgesteld vanuit het streven tot naleving van de integriteitswet- en regelgeving. Met andere woorden, men neemt vanuit juridisch perspectief de verplichtingen uit de wet en vormt deze om tot een procedure.

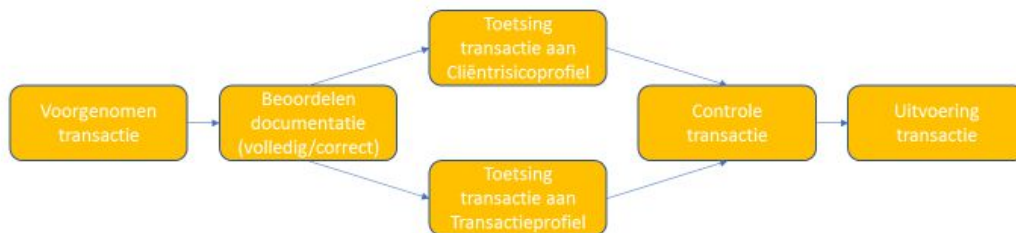
Indien de processen zoals die hiervoor nodig zijn tot uitgangspunt worden genomen bij het opstellen van procedures, zal een praktischer basis kunnen worden gecreëerd. Vervolgens kunnen de vereisten vanuit wet- en regelgeving de procedure aanvullen teneinde aan alle verplichtingen te voldoen.

3 FLOWCHARTS

Voorbeelden van schematische weergave transactiemonitoring.
Positie transactiemonitoring in client-life-cycle.

Uitvoering transactie(monitoring)procedure.

4 AANSLUITING TRANSACTIEMONITORING OP DE SIRA

De SIRA kan worden gezien als het startpunt van de inrichting van de integere bedrijfsvoering. Door DNB wordt aangegeven dat zij verwacht dat transactiemonitoring wordt vermeld als mitigerende maatregel bij geïdentificeerde integriteitsrisico's in het kader van de SIRA. Het betreft hier de risicoanalyse op organisatieniveau en raakt daarmee in eerste instantie organisatiebeleid en organisatierisk-appetite, maar vervolgens ook het concreet mitigeren van aanvaarde risico's. Door het opnemen van concrete scenario's zoals deze zich kunnen voordoen, kan ook concreet worden beschreven welke maatregelen zijn/worden genomen om er voor te zorgen dat de risico's voldoende worden beheerst. De volgende onderdelen maken hiervan logischerwijs deel uit.

Toegang tot transactie informatie

In dit verband is in eerste instantie aan de orde hoe een trustkantoor zich op de hoogte stelt van een (voorgenomen) transactie. In de SIRA wordt aandacht besteed aan de diensten die het trustkantoor aanbiedt, en aan de voorwaarden waaronder deze worden aangeboden.

Voorbeelden van relevante aspecten/overwegingen in dit verband:

- Cliëntcontact (direct of indirect)
- Nieuwe of bestaande structuur (oprichting door trustkantoor, transactiegeschiedenis)
- Vertegenwoordigingsbevoegdheid (buiten-directeur, volmacht)
- Postontvangst op adres trustkantoor
- Toegang tot bankrekening
- Bevoegdheid op bankrekening
- Dienstverlening inclusief administratie
- Ervaring met de cliënt

Met andere woorden; wanneer het trustkantoor zich beleidsmatig beperkt tot cliënten met wie uitsluitend direct contact wordt onderhouden, voor wie een nieuwe structuur wordt opgericht en zij vanaf het begin alleen en zelfstandig bevoegd is de doelvennootschap te vertegenwoordigen, waarvan de post op het adres van het trustkantoor wordt ontvangen en de bankrekeningen door het trustkantoor worden beheerd, is sprake van een andere situatie dan wanneer een bestaande structuur als cliënt wordt geaccepteerd waarbij sprake is van extern zelfstandig bevoegde (mede)bestuurders en/of het trustkantoor geen toegang tot, of zicht heeft op de bankrekening(en) van de doelvennootschap.

In het eerste geval kan de vennootschap de facto niet aan rechten en plichten worden gebonden en kunnen geen bancaire transacties plaatsvinden zonder medeweten en medewerking van het trustkantoor. In het tweede geval zou sprake kunnen zijn van geldstromen die voor het trustkantoor onzichtbaar zijn. Iedere beperking van volledig zicht en/of controle vergt beheersmaatregelen.

De beleidskeuzes die hierbij worden gemaakt kunnen van invloed zijn op de transactiemonitoring nu deze medebepalend zijn voor de informatiepositie van het trustkantoor.

Van belang hierbij is ook dat de informatiepositie medebepalend is voor de vraag of door het trustkantoor *tijdig* kan worden ingegrepen als sprake is van een (voorgenomen) mogelijk ongebruikelijke transactie.

- ❖ In de SIRA kan worden meegenomen welke informatieposities voor het trustkantoor acceptabel zijn en hoe zij zich ervan verzekert dat alle informatie haar tijdig bereikt. De wijze waarop hierin wordt voorzien bepaalt de risico's en de aangewezen maatregelen.

Aard van de cliënt

De aanwezigheid van integriteitsrisico's hangt ook samen met de aard van cliënten. Deze wordt bepaald door vele factoren die meer of minder concrete integriteitsrisico's met zich brengen maar wel concrete beheersing vergen.

Voorbeelden van relevante risico-indicatoren en -overwegingen:

Clïënt/UBO

- Particulier of corporate
- (Verplichte) Externe audit
- Aanwezigheid UBO
- Betrokkenheid PEP
- Introductie via of betrokkenheid van bemiddelaar (m.n. indien gevestigd in 'taxhaven')
- Geen persoonlijke ontmoeting
- Beperkt of geen direct contact
- Gevestigd in of afkomstig uit land waartegen internationale sancties zijn ingesteld
- Gevestigd in of afkomstig uit land met een opkomende markt
- Kans op witwassen (FATF)
- Kans op terrorismefinanciering
- Kans op fraude (incl. fiscaal)
- Kans op corruptie (incl. belangenverstrengeling) (CPI)
- Gerechtelijke veroordeling strafrechtelijk of economisch delict
- Betrokkenheid bij juridische procedure met integriteitsaspecten
- Negatieve mediapublicaties

Doelvennootschap en structuur

- Zelfstandig bevoegde externe bestuurder
- Zelfstandig bevoegde externe persoon op de bankrekening
- Operationele activiteiten
- Productie
- Handel (import/export)
- Activiteiten gerelateerd aan wapenindustrie, dierenindustrie, kunsthandel, adult entertainment, gokhandel, virtuele valuta en cash-intensieve industrieën
- Onroerend goed (ontwikkeling, exploitatie, handel)
- Consultancy
- Relaties/activiteiten met partijen in landen met een bepaalde (x) cpi-score
- Relaties/activiteiten met partijen in landen waartegen internationale sancties gelden
- Buitenlandse doelvennootschap
- Hybride entiteiten in structuur
- Nominee-aandeelhouder betrokken
- Trust of private foundation onderdeel van structuur
- Personeel in dienst van de doelvennootschap
- Aanwezigheid branche
- Topentiteit gevestigd in 'taxhaven'
- Meerdere (internationale) trustserviceproviders betrokken
- Onlogisch gebruik rechtspersonen
- Herhaaldelijke wisseling van trustkantoor

Door de relevante risico-indicatoren op te nemen in de SIRA komt bij de uitvoering hiervan beleid en risk-appetite ten aanzien van het soort cliënten naar voren, alsook de voorwaarden waaronder bepaalde risico's geaccepteerd worden. Het is met name dit deel van de SIRA dat doorwerkt in de cliëntrisicoanalyse ex art. 23 Rib Wtt 2014. De cliëntrisicoanalyse zoals deze in het kader van de cliëntacceptatie wordt uitgevoerd dient (zichtbaar) te voorzien in toetsing aan beleid en risk-appetite.

- ❖ **Om goed de aard van de cliënten bij de uitvoering van de SIRA te kunnen bepalen dient informatie over de cliëntenportefeuille beschikbaar te zijn. Een inventarisatie van de eigen cliëntportefeuille ten aanzien van relevante cliëntaspecten (risico-indicatoren) voorafgaand aan de uitvoering van de SIRA kan de efficiëntie en diepgang hiervan dan ook ten goede komen (vergelijk ISI-rapportage).**

Doel van de dienstverlening

Een trustkantoor is verplicht zich te vergewissen van het doel van de dienstverlening. Deze verplichting ziet niet op de dienstverlening zelf, zoals het voorzien in een lokale bestuurder, maar op het doel dat de cliënt door middel van de dienstverlening van het trustkantoor nastreeft, zoals fiscale planning, Europese vestiging, lokale expertise etc.

Het doel dat wordt beoogd dient te worden onderbouwd. Met andere woorden, aan de hand van gegevens dient vastgesteld te kunnen worden wat de redenen zijn voor de zakelijke relatie, voor de dienstverlening van het trustkantoor en voor de structuur. In het verlengde daarvan wordt door een trustkantoor een oordeel gevormd over het realiteitsgehalte en de haalbaarheid van de doelstelling. Tenslotte dient periodiek te worden vastgesteld of en in hoeverre aan de doelstelling ook wordt voldaan.

Ter illustratie; een fiscale doelstelling kan worden onderbouwd met een fiscaal advies van een (onafhankelijk) ter zake kundig expert. De onderbouwing omvat de hele structuur en de structuur is ook in lijn met het betreffende advies. Afwijkingen in de structuur worden verklaard en onderbouwd. Periodiek is beoordeeld of het betreffende advies nog valide is en de structuur nog overeenkomt en functioneert als beoogd. In dit verband kan in de regel niet worden volstaan met de opmerking dat een structuur is opgezet om gebruik te maken van het gunstige fiscale vestigingsklimaat van Nederland al dan niet onder verwijzing naar een regeling of verdrag, waarbij periodiek wordt geconstateerd dat de structuur nog niet is gebruikt in het kader van het beoogde doel.

Daarbij kan relevant zijn om onderzoek te verrichten naar niet-beoogde gevolgen. Zo kan bijvoorbeeld een bepaalde fiscale positie of anonimiteit niet worden beoogd maar door de structuur wel worden verkregen.

- ❖ **Om goed het doel van de zakelijke relatie, dienstverlening en structuur bij de uitvoering van de SIRA te kunnen meenemen dient informatie over de cliëntenportefeuille beschikbaar te zijn. Een inventarisatie van de cliëntenportefeuille ten aanzien van de doelen die worden nagestreefd kan de efficiëntie en diepgang van de uitvoering van de SIRA dan ook verbeteren.**

Aard van de transactie

Hoewel er overlap is met de overwegingen in het kader van de aard van de cliënt is het voorts van belang dat onderscheid wordt gemaakt op grond van de aard van transacties. Om efficiënt en effectief maar ook volledig te kunnen monitoren dienen beheersmaatregelen ook hierop te worden afgestemd.

Voorbeelden van relevante risico-indicatoren en -overwegingen:

- Cash/bancaire transactie
- Non-cash transactie
- Omvang
- Betrokken partijen
- Overheid gerelateerd (samenwerking, concessie)
- Controleerbare tegenprestatie (consultancy)
- Controleerbare waardebeoordeling (vastgoed)
- Kans op witwassen
- Kans op terrorismefinanciering
- Kans op fraude (incl. fiscaal)
- Kans op corruptie (incl. belangenverstremming)

Genoemde risico-indicatoren en -overwegingen dienen te worden uitgewerkt in concrete en reële risicoscenario's om praktische beheersingsmaatregelen te kunnen treffen en beoordelen. Wanneer bijvoorbeeld een trustkantoor cliënten bedient bij wie sprake is van operationele activiteiten zal de vraag relevant zijn of specifieke (operationele) expertise is vereist om transacties op legitimiteit en integriteitsrisico's te kunnen beoordelen.

- ❖ **Om goed de aard van de transacties bij de uitvoering van de SIRA te kunnen bepalen dient informatie over de cliëntenportefeuille beschikbaar te zijn. Een inventarisatie van de cliëntenportefeuille ten aanzien van de aard van de cliënttransacties die worden uitgevoerd kan de efficiëntie alsook de diepgang van de uitvoering van de SIRA verbeteren.**

5 GOOD PRACTICE 1: KOPPELING TRANSACTIEMONITORING CLIËNTRISICOANALYSE

De good practice betreft de koppeling van transactiemonitoring aan de risicoanalyse van de cliënt.

Het beleid en de risk-appetite krijgen vorm door uitvoering van de SIRA en dit wordt gereflecteerd in de cliëntrisicoanalyse zoals deze voor iedere individuele cliënt dient te worden uitgevoerd (ex art. 23 Rib Wtt).

- ❖ Voor elke cliënt/doelvennootschap dient een eigen cliëntrisicoanalyse te worden uitgevoerd en vastgelegd in het cliëntrisicoprofiel. Uit efficiency-overwegingen kan in voorkomend geval (bijv. B.V. met StAK) worden gekozen voor een gecombineerd cliëntrisicoprofiel.

De cliëntrisicoanalyse dient zo te zijn ingericht dat wordt aangetoond dat de cliënt, inclusief doelstelling en activiteiten, valt binnen het beleid en de risk-appetite. Relevante cliëntrisico's zoals onder meer in hoofdstuk 4 hiervoor vermeld, kunnen onderdeel uitmaken van de cliëntrisicoanalyse in het kader van de cliëntacceptatie alsook daarna bij de uitvoering van de cliëntdienstverlening (cliëntmonitoring/transactiemonitoring)

- ❖ Indien bepaalde cliëntrisico's buiten de risk-appetite van het trustkantoor vallen zullen deze onderdeel uitmaken van het cliëntacceptatieproces en, afhankelijk van de inrichting het cliëntacceptatieproces, onderdeel kunnen uitmaken van de cliëntrisicoanalyse, maar in principe niet van het cliëntrisicoprofiel. Indien bijvoorbeeld cliënten actief in de wapenhandel categorisch worden geweigerd, dat behoeft dit niet terug te komen in het cliëntrisicoprofiel.

Koppeling met transactiemonitoring

Het cliëntrisicoprofiel dient vervolgens bij de inrichting en uitvoering van de transactiemonitoring bij de individuele cliënt een rol te spelen. Met andere woorden, de wijze waarop de transactiemonitoring bij een individuele cliënt plaatsvindt is (mede)gebaseerd op het cliëntrisicoprofiel.

Dit kan enerzijds tot uiting komen in de transactiemonitoringsprocedure (in het procedurehandboek) door voor de verschillende situaties te voorzien in specifieke maatregelen (zoals ook in de SIRA opgenomen). Anderzijds kunnen deze maatregelen voor de individuele cliënt worden vastgelegd in het cliëntdossier. Voor een efficiënt proces dient dit op elkaar te zijn afgestemd.

- ❖ In de praktijk komt het er bijvoorbeeld op neer dat wanneer een trustkantoor cliënten accepteert waarbij sprake is van een PEP, dit in de SIRA wordt meegenomen. Hiervoor worden maatregelen bedacht die geacht kunnen worden de daarmee gepaard gaande risico's te beheersen. De transactiemonitoringsprocedure voorziet in de maatregelen die in voorkomend geval worden getroffen. Voorts zal dit cliëntaspect bij de cliëntrisicoanalyse worden betrokken, waarbij de maatregelen worden beoordeeld in het kader van deze cliënt. Bij de uitvoering van de transactiemonitoring zullen de beheersmaatregelen dienen te worden toegepast, bijvoorbeeld door deze op te nemen in het transactieprofiel dan wel te voorzien in beoordeling van een transactie in het licht van het cliëntrisicoprofiel.

Van de compliancefunctie wordt in dit verband verwacht dat zij mede vorm geeft aan de procedure inclusief de gebruikte formulieren en checklists. Dat zij controleert of deze ook worden gevolgd en deze procedures zo nodig aanpast. Voorts mag worden verwacht dat de compliancefunctie wordt betrokken bij het opstellen en/of wijzigingen van een cliëntrisicoprofiel indien sprake is van een

verhoogd risico. Tenslotte dient de compliancefunctie te worden betrokken bij de beoordeling van mogelijk ongebruikelijke transacties.

Van de auditfunctie zal kunnen worden verwacht dat zij zich een oordeel vormt over de opzet van de procedure, inclusief de gebruikte formulieren en checklists. Dat zij het bestaan hiervan toetst door vaststelling dat de procedure daadwerkelijk wordt gevolgd. En bovendien of deze de beoogde werking sorteert door (steekproefsgewijze) toetsing van transacties op de eigen merites.

6 GOOD PRACTICE 2: TRANSACTIEPROFIEL

De good practice betreft het gebruik van een transactieprofiel bij de beoordeling van individuele transacties en transactiepatronen.

Algemeen aanvaard is het gebruik van een transactieprofiel onmisbaar bij het zichtbaar systematisch toetsen van transacties op integriteitsrisico's. Volgens de DNB-good-practices voldoet een transactieprofiel aan de volgende eisen:

1. Actueel
2. Volledig
3. Specifiek
4. Overzichtelijk
5. Onderbouwd
6. Vastgelegd

Ad 1

Om een transactieprofiel actueel te houden dient de monitoringsprocedure te voorzien in aanpassing indien en zodra daartoe aanleiding bestaat. Het eerste transactieprofiel wordt opgesteld in het kader van het cliëntonderzoek en de cliëntacceptatie. Op dat moment is nog geen sprake van de uitvoering van transacties. Wanneer transacties worden uitgevoerd dienen deze te worden getoetst aan het bestaande transactieprofiel, al dan niet in combinatie met het cliëntrisicoprofiel. Indien de transactie afwijkt van het transactieprofiel dient te worden bepaald of sprake is van 1) een nieuwe standaard transactie met aanpassing van het transactieprofiel als gevolg, 2) een eenmalige afwijkende transactie met specifiek onderzoek en vastlegging tot gevolg of 3) een mogelijke ongebruikelijke transactie met passende vervolgactie (procedure t.a.v. "internal alert" of "opmerkelijke transactie") tot gevolg.

Een eenmalig afwijkende transactie hoeft niet te leiden tot aanpassing van het transactieprofiel zolang zichtbaar een volledige integriteitsrisicoanalyse is gemaakt, mede aan de hand van het cliëntrisicoprofiel.

- ❖ **Het initiële opstellen en wijzigingen van een transactieprofiel, alsmede eenmalige (afwijkende) transacties dienen met in achtneming van het 4-ogen-principe afgehandeld te worden. Uitgangspunt bij het 4-ogen-principe is dat deze in de eerste lijn is geborgd. Al naar gelang de aard en organisatie van het trustkantoor kan dit geschieden ook door de compliance officer.**

Voorts wordt aanbevolen het transactieprofiel periodiek volledig opnieuw te beoordelen. Hierbij kan tevens worden beoordeeld in hoeverre verwachte transacties niet hebben plaatsgevonden en welke conclusies daaraan dienen te worden verbonden. Logische periode voor de revisie van het transactieprofiel is die rondom het opstellen van de jaarcijfers.

- ❖ **Het verdient aanbeveling alle relaties op het transactieprofiel (automatisch) te screenen tegen sanctielijsten en negatief nieuws (internet/Google Alerts).**

Ad 2 en 3

Een transactieprofiel is volledig en specifiek indien aan de hand van de beschrijving van een standaardtransactie met zekerheid kan worden vastgesteld dat een te beoordelen individuele transactie hieronder valt. Dit is uiteraard afhankelijk van de omstandigheden maar er kan niet worden volstaan met heel algemene kenmerken.

- ❖ **Alle rechten en verplichtingen worden opgenomen in het transactieprofiel. Rechten en verplichtingen kunnen bijvoorbeeld bestaan uit:**
 - **Bezittingen**
 - **Investerings**
 - **Overeenkomsten met dienstverleners, werknemers, afnemers of leveranciers**
 - **Leningen**
 - **Garanties en borgstellingen**
 - **Licenties**
 - **Opties**

- ❖ **Verwacht kan worden dat de beschrijving de volgende onderdelen bevat:**
 - **Wederpartij**
 - **Type transactie, bijvoorbeeld:**
 - **Verkrijging of vervreemding van aandelen in een dochteronderneming of deelneming**
 - **Ontvangst van dividend uit een dochteronderneming of deelneming**
 - **Betaling of ontvangst van een lening**
 - **Betaling of ontvangst van rentebetalingen in verband met een lening**
 - **Afbetaling op een lening**
 - **Aan- of verkoop van vaste activa of voorraad**
 - **Betaling van dividend**
 - **Betalingen in het kader van rekeningcourantverhoudingen binnen een groep**
 - **Ontvangst of betaling van royalties**
 - **Betalingen aan/van handels crediteuren / debiteuren**
 - **Bedragen en/of bandbreedtes**
 - **Frequentie**
 - **Omschrijving/toelichting**
 - **Valuta**
 - **Bankrekening voor ontvangst**
 - **Bankrekening voor betaling**

Vervolgens ligt het voor de hand reeds hierbij (zichtbaar aan de hand van risico indicatoren) een risicoanalyse uit te voeren op de transactie, rekening houdend met de cliënt, de wederpartij(en) en de transactie. Hoe gedetailleerder het profiel van de betreffende standaardtransactie, des te eenvoudiger kan hierbij later bij uitvoering worden aangesloten.

Ad 4

Indien daartoe aanleiding bestaat kan ter bevordering van de overzichtelijkheid een structuuroverzicht worden toegevoegd waarop de geldstromen visueel inzichtelijk worden gemaakt.

Ad 5

Iedere standaardtransactie die in het transactieprofiel is opgenomen dient te zijn onderbouwd waarbij onderbouwing kan worden afgestemd op de aard van de transactie.

- ❖ **Indien helder vastgelegd in beleid kan bij transacties zoals die met het trustkantoor, de Nederlandse belastingdienst, Nederlandse notaris of KvK in beginsel worden volstaan met geen of een beperkte onderbouwing.**

Onderbouwing van transacties kan bijvoorbeeld door het toevoegen van relevante (juridische) documentatie en/of informatie (bijv. factuur, contract, overeenkomst, besluit, uittreksel KvK, print website, etc.). Uit efficiëntie-overwegingen kan soms ook een verwijzing worden opgenomen naar de vindplaats van deze documentatie in een ander dossier. Deze verwijzing dient voldoende specifiek te zijn en degene die het transactieprofiel ondertekent dient in te staan voor de juistheid hiervan.

- ❖ **De betrouwbaarheid van de procedure bepaalt tot op zekere hoogte in hoeverre op een verwijzing kan worden afgegaan. Met andere woorden, indien procedureel is uitgesloten dat een onjuiste verwijzing wordt gemaakt, bijvoorbeeld naar een document dat niet bestaat of niet voldoet, dan kan onderbouwing in voorkomend geval efficiënter geschieden. Zo kan een procedure bijvoorbeeld voorschrijven dat een goedkeurende handtekening wordt gezet onder een controleformulier betreffende de aanwezigheid van bepaalde documenten.**

Ad 6

De beoordeling van een transactie is voldoende vastgelegd indien achteraf door een derde kan worden geconstateerd dat de procedure is gevolgd, zichtbaar is door welke medewerkers uitvoering (en controle) heeft plaatsgevonden en welke overwegingen aan het oordeel ten grondslag hebben gelegen. Afhankelijk van de omstandigheden van het geval kan hierbij worden gedacht aan een daartoe geschikt stempel op een bankafschrift of transactiemonitoringsformulier (zie good practice 3) en toevoeging van documentatie of verwijzing naar de vindplaats.

7 GOOD PRACTICE 3: TRANSACTIEMONITORINGSFORMULIER

De good practice betreft het monitoren van rechten en plichten die een doelvennootschap aangaat door middel van een specifiek hiervoor ontworpen formulier.

De good practices van DNB doen een beroep op het gezonde verstand van een trustkantoor waarbij zorg wordt gedragen voor passende deskundigheid over en betrokkenheid bij de activiteiten van de doelvennootschap. In dit verband is met name van belang dat een trustkantoor zich bewust is van haar (bestuurlijke) verantwoordelijkheden, aangezien er, zoals hiervoor vermeld, geen onderscheid bestaat tussen de verantwoordelijkheden van een trustbestuurder en een volledig inhoudelijk bestuurder. Een bestuurder wordt geacht invulling te geven aan alle vereisten die gelden voor behoorlijk bestuur van een vennootschap, zoals deze zijn neergelegd in Boek 2 van het Burgerlijk Wetboek.

Ter ondersteuning van de medewerker(s) die een transactie beoordelen en/of uitvoeren kan gebruik worden gemaakt van een specifiek hiervoor ontworpen formulier. In dit formulier kan onder meer worden opgenomen of, en zo ja, aan welke standaardtransactie in het transactieprofiel deze is verbonden. Ook kan het formulier voorzien in een checklist die bevordert dat aan alle vereisten voor uitvoering is voldaan, zowel ten aanzien van de integriteitsrisico's als ten aanzien van de bestuurlijke en/of economische vereisten.

❖ **Het transactie transactiemonitoringsformulier moet in ieder geval de volgende onderdelen bevatten:**

- Naam van de cliënt
- Datum van de transactie
- Standaardtransactie
 - Ja, gerelateerd aan transactie # [] in het transactieprofiel
 - Nee, type transactie:
- Omschrijving/toelichting
- Bedrag of prestatie
- Bankrekening voor betaling of ontvangst
- Wederpartij
- Bedrag of prestatie
- Bankrekening voor betaling of ontvangst

❖ **De volgende vragen kunnen ook deel uit maken van het transactiemonitoringsformulier :**

- Is voldoende zicht op alle rechten en plichten van de doelvennootschap en zijn deze vastgelegd in het cliënt dossier?
- Wordt aan alle vennootschapsrechtelijke verplichtingen inzake vastlegging van besluitvorming voldaan?
- Wordt aan alle administratieve verplichtingen voldaan?
- Wordt aan alle fiscale verplichtingen voldaan?
- Dient de transactie het belang van de vennootschap?
- Is de doelvennootschap (financieel/economisch) in staat tot het uitvoeren van de transactie? (Denk ook aan toekomstige liquiditeitsgebeurtenissen, zoals terugbetaling van leningen en garanties die ingeroepen kunnen worden)

- ❖ In de transactiemonitoringsprocedure en het transactieprofiel kan worden voorzien in de mogelijkheid om bepaalde (laag-risico) transacties uit te voeren zonder gebruik te maken van een transactieformulier. Overigens kunnen ook transacties die binnen het transactieprofiel vallen als mogelijk ongebruikelijk worden beschouwd. Zie bijvoorbeeld Good Practise 6; Bij beoordeling in retrospectief.
- ❖ Om bij te dragen aan de actualiteit van het transactieprofiel kan in het transactiemonitoringsformulier de vraag worden opgenomen of de beoordeling/analyse in de alsdan voorliggende situatie aanpassing van het transactieprofiel of zelfs het cliëntrisicoprofiel aan de orde is.

8 GOOD PRACTICE 4: 'ONLINE VIEWING RIGHTS'

De good practice betreft het inzicht in banktransacties middels 'online viewing rights'.

Zoals hiervoor reeds aan de orde is gekomen, is de informatiepositie van een trustkantoor cruciaal in het kader van transactiemonitoring. Uitgangspunt is in beginsel dat geen transacties kunnen plaatsvinden zonder medewerking van het trustkantoor, maar hiervan kan onder voorwaarden van worden afgeweken. De DNB Good Practices zijn hierover duidelijk; iedere concessie ten aanzien van genoemde uitgangspositie dient te worden onderbouwd, zodanig dat duidelijk is waarom de betreffende concessie wordt gedaan en hoe de risico's die daaruit voortvloeien worden beheerst.

Hierbij zijn de aard van de cliënt (risicoprofiel), de aard van de dienstverlening en de activiteiten van de cliënt een onmisbaar onderdeel van de beoordeling. Zo kan bijvoorbeeld de situatie "domicilie plus" met zich brengen dat de cliënt bepaalde transacties verricht waarbij monitoring achteraf plaatsvindt, zoals bij gemaakte onkosten, maar andere transacties vooraf aan het trustkantoor voorlegt, bijvoorbeeld een aandelenoverdracht waardoor een onbekende als UBO kwalificeert.

Meest in het oog springende elementen zijn dan ook het belang van cliëntmanagement in die zin dat tijdige en accurate communicatie over transacties met de cliënt moet worden geborgd en de beperkte tijd die mag verstrijken tussen de transactie en beoordeling in het kader van de transactiemonitoring. Hoeveel tijd hiervoor staat wordt afhankelijk gemaakt van de risicoanalyse maar één jaar lijkt in geval van zeer laag risico maximaal. Zie ook "Toegang tot transactie informatie"

9 GOOD PRACTICE 5: ADEQUATE VASTLEGGING

De good practice betreft de adequate vastlegging van de monitoringsactiviteiten en bijbehorende overwegingen.

Bij dit onderdeel specificeert DNB de verwachting ten aanzien van de vastlegging van monitoring. Extra vastlegging leidt in de regel tot additionele administratieve taken en verantwoordelijkheden die vaak als bureaucratisch worden ervaren, zeker wanneer ruime kennis en deskundigheid aanwezig is. Daar staat echter tegenover dat een professionele organisatie transparant en controleerbaar opereert en een audit trail creëert bij de uitvoering van werkzaamheden/procedures (voor een vergunning houdend trustkantoor een bestaansvoorwaarde).

De balans die gevonden moet worden om op een werkbare wijze aan alle verplichtingen en/of verwachtingen te voldoen is afhankelijk van de omstandigheden. In sommige gevallen volstaat een vinkje op een checklist in andere gevallen dient deze vink te worden gesubstantieerd. Menig transactie behoeft niet of beperkte onderbouwing, zoals die met de Nederlandse belastingdienst, notaris, KvK etc. Sommige transacties behoeven een aanvangsbeoordeling waarna volstaan kan worden met verwijzing bij herhalingstransacties, al dan niet met periodieke retrospectieve beoordeling. En er zijn transacties die een zeer uitvoerige onderbouwing behoeven.

In aanvulling op hetgeen in dit verband bij de andere good practices aan de orde is gekomen wordt door DNB hier ook de vastlegging van de betrokkenheid van de compliance officer, al dan niet in een controlerende rol, benadrukt.

Hoe adequaat in deze vastlegging te voorzien is, afhankelijk van de rol die de compliance officer procedureel bij de transactiemonitoring is toebedeeld. Van belang is in ieder geval dat de betrokkenheid van de compliance officer, voor zover deze niet anderszins zichtbaar is, wordt geborgd vanuit de eigen functie. De betrokkenheid van de compliance officer in het kader van de procedure met betrekking tot 'opmerkelijke' transacties en 'interne alerts' (incidentenprocedure) kan geacht worden te voorzien in monitoring hiervan door de compliance officer.

- ❖ **Zorg ervoor dat het compliance-framework de compliance-activiteiten zoals hiervoor bedoeld juist en volledig vastlegt. Zo moet de compliance-officer een werkprogramma bijhouden en zullen relevante zaken terug komen in compliance rapportages.**
- ❖ **Cliëntdossiers die geacht worden eigendom te zijn van de vennootschap, zoals het bankdossier, worden bij vertrek van de cliënt overgedragen. Indien de vastlegging van transactiemonitoring plaatsvindt in deze dossiers kan dat in voorkomend geval op gespannen voet staan met de verplichting bepaalde gegevens ten minste vijf jaar te bewaren.**

10 GOOD PRACTICE 6: HERBEOORDELING EERDERE EN VERWANTE TRANSACTIES

De good practice betreft de herbeoordeling van eerdere en verwante transacties na signalering van een ongebruikelijke transactie.

Door transacties in retrospectief te beoordelen aan de hand van de meest actuele kennis en in onderlinge samenhang kunnen transacties in een ander licht komen te staan. DNB verwacht dat trustkantoren hierin procedureel voorzien, met name na het constateren van een ongebruikelijke transactie. De praktische invulling hiervan zal redelijkerwijs worden afgestemd op het risicoprofiel van de cliënt, alsook op de mate waarin sprake is of kan zijn van gewijzigde omstandigheden of perspectief.

Te denken valt hierbij aan de volgende maatregelen.

- Een standaard periodieke monitoring in retrospectief, bijvoorbeeld in lijn met de eerder genoemde periodieke herziening van het transactieprofiel, al dan niet in de periode dat de jaarcijfers worden opgesteld. Een hogere frequentie dan jaarlijks kan aan de orde zijn indien het transactieprofiel of cliëntrisicoanalyse daartoe aanleiding geeft.
- Een indicatie dat sprake zou kunnen zijn van een ongebruikelijke transactie dient, nog voordat over het ongebruikelijke karakter een definitief oordeel wordt gevormd, aanleiding te zijn om voorgaande transacties te (her)beoordelen en in het besluit te betrekken. De termijn dat wordt teruggekeken zal afhankelijk zijn van de omstandigheden maar dient een bewuste (onderbouwde) keuze te zijn.

-O-O-O-